

TEORII ACTUALE PRIVIND NATURA SI EVALUAREA CREATIVITATII

Prof. Nechita Luigi Lucian
Liceul Tehnologic "Ghenuta Coman", Murgeni

In urma cu mai multe decenii, savantul roman Octav Onicescu le adresa contemporanilor sai celebrele cuvinte: 'Veti crea, veti avea, nu veti crea, nu veti exista' care acredidau ideea supraviețuirii prin creație.

Societatea contemporana, comparativ cu cele anterioare, se caracterizeaza prin schimbări radicale care se petrec in conduita, la locul de munca sau in familie, in educație, in stiinta si tehnologie, in religie si aproape orice aspect al vieții noastre. Pe de alta parte, teama de nenorociri domina, de la cele care privesc persoana si familia acesteia pana la cele care se refera la supraviețuirea speciei umane (Mihaela Roco, 2001).

A trai intr-o asemenea lume presupune un inalt grad de adaptare si curaj care este legat in mare masura de creativitate. Omul zilelor noastre are nevoie de culturalizare, in interiorul propriei lui flinte, deoarece goliciunea interioara corespunde unei apatii exteriorare, incapacitati de a intelege realitatea si de a avea comportamente adecvate. Prin originea ei, natura umana este creatoare. Omul se justifica pe sine in fata Creatorului nu numai prin ispasire, ci si prin creație (N. Berdiaev).

Creativitatea nu inseamna doar receptarea si consumul de nou, ci in primul rand crearea noului. Dupa C. Rogers (1961) adaptarea creativa naturala pare a fi singura posibilitate prin care omul poate tine pasul cu schimbarea caleidoscopica a lumii sale. In condițiile ratei actuale a progresului stiintei, tehnicii si culturii, un popor cu un nivel scăzut al creativitatii, cu o cultura limitata nu va putea rezolva eficient problemele cu care se confrunta. Daca oamenii nu vor realiza idei noi si originale in adaptarea lor la mediu, atunci popoarele lor nu ar mai fi competitive in plan internațional. De aceea, Ch Garfiel considera ca intr-un viitor nu prea indepartat eroi vor fi autorii celor mai indraznete si valoroase realizari in stiinta, tehnica si cultura. întrecerea dintre tari se va deplasa din planul militar in cel al creației umane.

JP Guilford (1950) arata ca in sens larg, creativitatea are i vedere abilitatile pe care le intalnim la majoritatea oamenilor, fiindcă aceasta se refera de fapt la modul uni-generic in care se reunesc insusirile de personalitate la nivelul fiecărui individ. Pattern-ul trasaturilor de personalitate este

propriu, specific fiecăruia dintre noi. Psihologul este interesat de felul în care personalitatea creatoare se manifestă în aptitudini, atitudini, calități temperamentale.

Deși creativitatea este o nevoie socială, care asigură supraviețuirea unui popor, totuși chiar și în societățile avansate din punct de vedere științific și tehnic se pot aduce numeroase criterii culturii și educării. C.Rogers prezintă următoarele critici:

- În educație se tinde spre formarea unor oameni conformiști, cu stereotipii numeroase și marcante, considerându-se că este de preferat să se asigure o educație cât mai completă decât să se dezvolte o gândire originală și creativă.
- Distracțiile din timpul liber ale oamenilor au un caracter pasiv, sunt noncreative.
- În domeniul științific sunt apreciați mai mult oamenii erudiți, conformiști. Cei creativi care formulează ipoteze noi, au idei originale și îndrăznețe sunt oarecum tolerați.
- În industrie, creația este rezervată câtorva categorii de personal - managerului, șefului din departamentul de cercetare, în timp ce majoritatea oamenilor sunt frustrați de eforturile de originalitate și creativitate.
- În familie și în viața personală creativitatea nu este bine văzută. Astfel, prin îmbrăcăminte, mâncarea pe care o consumăm, cărțile pe care le citim sau care ne sunt recomandate, ideile pe care le susținem, remarcăm prin toate acestea că există o puternică tendință spre conformitate și stereotipie.